

ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 29.04.2021р.

Львів

№ 63/44-рк/к

Акціонерне товариство
«Оператор газорозподільної
системи «Волиньгаз»
вул. І.Франка, 12, м. Луцьк, 43025

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) З метою виконання завдань, покладених на органи Антимонопольного комітету України, Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) здійснює постійний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктами господарювання.
- (2) Відділенням на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 08.10.2020 № 8-01/13056 здійснюється розгляд заяви Товариства з обмеженою відповідальністю «Газгарант» від 05.10.2020 № 66 стосовно дій Акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Волиньгаз» на ринку послуг з приєднання до газорозподільних мереж, які полягають у відсутності права вибору замовником виконавців робіт з розробки проекту газопостачання та виконавця будівельно-монтажних робіт.
- (3) Для з'ясування обставин, викладених у заяві, Відділення листами від 21.10.2020 № 63-02/4469в та від 16.12.2020 № 63-02/5507в звернулось з вимогою про надання інформації до АТ «Волиньгаз».
- (4) За результатами опрацювання інформації та матеріалів, наданих АТ «Волиньгаз» листами від 19.11.2020 № 430007.1-Лв-2816-1120 та від 24.12.2020 № 430007.1-Лв-3287-1220, встановлено наступне.

2. СТОРОНИ

- (5) Товариство з обмеженою відповідальністю «Газгарант» (надалі – ТзОВ «Газгарант», Заявник) відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань зареєстроване за наступною адресою: вул. Прогресу, 4/5, м. Луцьк, ідентифікаційний код 33918943. Видами діяльності є монтаж

водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування (код КВЕД 43.22, основний), інші будівельно-монтажні роботи (КВЕД 43.29), діяльність у сфері інжинірингу, геодезії та геології, надання послуг технічного консультування у цих сферах (код КВЕД 71.12) та інші.

- (6) Акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Волиньгаз» (43000, м. Луцьк, вул. І.Франка, 12, ідентифікаційний код 03339459) (надалі – АТ «Волиньгаз», Товариство) здійснює свою діяльність відповідно до статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів.
- (7) Товариство є юридичною особою за законодавством України, має найменування, самостійний баланс, круглу печатку та штампи із своїм найменуванням, є правонаступником всіх прав та обов'язків Державного підприємства по газопостачанню та газифікації «Волиньгаз», Відкритого акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Волиньгаз» та Публічного акціонерного товариства «Волиньгаз». Метою діяльності Товариства є отримання прибутку.
- (8) Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань видами діяльності АТ «Волиньгаз» є розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи (код КВЕД 35.22, основний), монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування (код КВЕД 43.22), діяльність у сфері інжинірингу, геодезії та геології, надання послуг технічного консультування у цих сферах (код КВЕД 71.12) та інші;
- (9) Таким чином, АТ «Волиньгаз» здійснює господарську діяльність, надаючи послугу з розподілу природного газу та на суміжному ринку - приєднання до газорозподільних мереж споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.
- (10) Отже, виходячи з вищенаведеного, ТзОВ «Газгарант» та АТ «Волиньгаз», здійснюючи діяльність на однакових ринках, є конкурентами, зокрема і на ринках проектних та будівельно-монтажних робіт.

3. НОРМАТИВНО – ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (11) Згідно із статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, сприяння розвитку добросовісної конкуренції.
- (12) Діяльність з розподілу природного газу здійснюється оператором газорозподільної системи (надалі – Оператор РГМ), яким згідно із статтею 1 Закону України «Про ринок природного газу» є суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників) та відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природної монополії.
- (13) Правові, економічні та організаційні засади державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій в Україні визначено Законом України «Про природні монополії». Метою цього Закону є забезпечення ефективності функціонування ринків, що перебувають

у стані природної монополії, на основі збалансування інтересів суспільства, суб'єктів природних монополій та споживачів їх товарів.

- (14) Згідно із статтею 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (15) Також відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», суміжний ринок - товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій. В даному випадку, суміжним є ринок приєднання до газорозподільних мереж.
- (16) Відповідно до Закону України “Про ринок природного газу” газорозподільна система - це технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам.
- (17) Технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем, зокрема і порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до газорозподільних мереж (ГРМ) визначено Кодексом газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП, від 30.09.2015 № 2494 (надалі – Кодекс).
- (18) Відповідно до Кодексу, приєднання до газорозподільної мережі – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуги розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи.
- (19) Відповідно до пункту 30 статті 1 Закону України “Про ринок природного газу” приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (20) Пунктом 4 глави 1 розділу V Кодексу визначено, що приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 11, 12 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 13), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника.

- (21) Видачі технічних умов на приєднання об'єкту замовника до мереж ГРМ передує заповнення замовником опитувального листа та написання відповідної заяви на приєднання.
- (22) Згідно з пунктом 4 глави 1 розділу V Кодексу якщо в заяві на приєднання (опитувальному листі Оператора ГРМ) замовник визначає виконавцем будівельних робіт з приєднання іншого (крім Оператора ГРМ) суб'єкта господарювання, то точка приєднання визначається в існуючій газорозподільній системі Оператора ГРМ та збігається з місцем забезпечення потужності, від якого замовник забезпечує будівництво газових мереж внутрішнього газопостачання відповідно до вихідних даних Оператора ГРМ, визначених в технічних умовах приєднання.

4. ВИЗНАЧЕННЯ СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (23) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (надалі - Методика) Відділення провело дослідження становища АТ «Волиньгаз» на ринку приєднання до газорозподільних мереж протягом 2019-2020 років та січня – березня 2021 року.
- (24) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища відповідно до пункту 3.1 Методики є АТ «Волиньгаз», яке надає послуги з приєднання до газорозподільних мереж.
- (25) Пунктом 9 статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» визначено, що замовник - фізична або юридична особа, яка на підставі договору замовляє надання однієї чи кількох послуг, в тому числі послугу з приєднання до газорозподільних мереж.
- (26) За таких умов споживачами послуг з приєднання до газорозподільних мереж АТ «Волиньгаз» визначено фізичних (побутових споживачів) та юридичних осіб, що замовляють та отримують ці послуги.
- (27) Згідно з пунктом 4.1 Методики, товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище є послуги з приєднання до газорозподільних мереж.
- (28) Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (29) Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (30) Послуга з розподілу природного газу – послуга Оператора ГРМ, яка надається споживачу та включає в себе забезпечення цілодобового доступу споживача до газорозподільної системи в межах приєднаної потужності його об'єкта і розподіл (переміщення) належного споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта споживача.

- (31) Оскільки з метою отримання послуги з розподілу природного газу споживачу необхідно здійснити процедуру приєднання до газорозподільних мереж, то дані послуги є взаємопов'язаними та надаються на території Волинської області лише одним суб'єктом господарювання – АТ «Волиньгаз», отже у споживачів Волинської області відсутня можливість вибору підприємства, яке б надавало аналогічні послуги в межах області.
- (32) Послуга з приєднання до газорозподільних мереж в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром. Враховуючи наведене, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару товарними межами досліджуваного ринку є послуга з приєднання до газорозподільних мереж, як така, що не має замінників.
- (33) Визначення територіальних (географічних) меж ринку.
- (34) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (35) АТ "Волиньгаз" є єдиним суб'єктом господарювання на території Волинської області, який надає послугу приєднання до газорозподільних мереж.
- (36) У зв'язку з зазначеним, територіальними межами ринку є територія Волинської області.
- (37) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.
- (38) Часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (39) Періодом дослідження ринку послуг з приєднання до газорозподільних мереж, є 2019-2020 роки та січень – березень 2021 року.
- (40) Для вступу нових суб'єктів господарювання на ринок послуг з приєднання до газорозподільних мереж існують бар'єри економічного та організаційного характеру, пов'язані з технологічними особливостями діяльності на ринку, необхідними для присутності суб'єкта господарювання на цьому ринку, а саме: наявність у суб'єкта господарювання газорозподільної системи або організація використання вже збудованої, що унеможлиблює вступ потенційних конкурентів на зазначений ринок.
- (41) Внаслідок технологічних особливостей надання послуги з приєднання до газорозподільних мереж конкуренція на ринку відсутня: АТ «Волиньгаз» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає дану послугу на території Волинської області. Відтак, як зазначалось вище, у споживачів природного газу альтернатива відсутня.
- (42) Враховуючи вищенаведене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», АТ «Волиньгаз» діяло з ознаками монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з приєднання до газорозподільних мереж на території Волинської області, із часткою 100% у період 2019 – 2020 років та січня – березня 2021 року.

5. ОБСТАВИНИ ПОРУШЕНИХ ПИТАНЬ

- (43) Як зазначалось вище, відповідно до пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу, у замовника існує можливість на стадії заповнення опитувального листа обрати виконавця робіт з розробки проекту газопостачання та виконавця будівельно-монтажних робіт.
- (44) Ринки проектних та будівельно-монтажних робіт є конкурентними. Дана інформація підтверджується листом АТ «Волиньгаз» листом від 19.11.2020 року № 430007.1-ЛВ-2816-1120, у якому зазначено ряд інших виконавців зазначених робіт, окрім Оператора ГРМ.
- (45) Зокрема, протягом 2019 – 2020 років діяльність на ринку проектних робіт по приєднанню до газових мереж на території Волинської області, окрім АТ «Волиньгаз», здійснювали наступні суб'єкти господарювання: ПП «Геоінжиніринг-проект», ТзОВ «Газгарант», КП «Волиньпроект» Волинської обласної ради, ПП «Графіт-Проджект», МПП «АДК», ПП Горщарук В.П., ПП Сафонік Б.О., ПП Фіран О.Й.
- (46) Протягом 2019 – 2020 років діяльність на ринку будівельно-монтажних робіт по приєднанню до газових мереж на території Волинської області, окрім АТ «Волиньгаз», здійснювали наступні суб'єкти господарювання: ТзОВ «Будсервіс», ТзОВ «Газгарант», ПП «Газпроектмонтаж», ТзОВ «Західенергоресурс», ТзОВ «СФ Комплект ЛТД», ПрАТ «Луцьксантехмонтаж №536», ПрАТ «Пусконаладжувальне управління», ТзОВ «Стир-Агробуд», ПП Граудс А.А.
- (47) Даними доказами підтверджується наявність потенційної конкуренції на ринку проектних та будівельно-монтажних робіт, однак виконавцем більшості відповідних робіт було саме АТ «Волиньгаз».
- (48) З метою отримання роз'яснень щодо необхідності зазначення альтернативних виконавців робіт з приєднання у опитувальному листі та заяві на приєднання, а також можливості зміни даних виконавців на будь-якій стадії, Відділення листом від 04.02.2021 року № 63/02-615 через Антимонопольний комітет України (лист від 09.03.2021 року № 128-29/01-3499) звернулось до Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.
- (49) НКРЕКП листом від 24.03.2021 року № 3860/16.4.2/7-21 повідомила, зокрема, що у споживача є право зазначення «у заяві на приєднання (опитувальному листі) іншого виконавця будівельних робіт (окрім оператора ГРМ) (мовою оригіналу).
- (50) Крім того, у вищенаведеному листі НКРЕКП повідомила Відділення, що «у разі, якщо замовник має бажання змінити виконавця робіт з проектування та/або монтажу то це потребує внесення відповідних змін до договору приєднання».
- (51) Виконання робіт із виготовлення проектної документації, виконання будівельно-монтажних робіт та заміни газових приладів і пристроїв відносяться до конкурентних робіт та можуть виконуватись будь-якими підприємствами та організаціями, які мають відповідний дозвіл на виконання такого виду робіт» (мовою оригіналу).
- (52) Водночас, Заявник повідомив Відділення про відмову АТ «Волиньгаз», попри письмове звернення замовника до Товариства, змінити оператора ГРМ на іншого виконавця відповідних робіт - ТзОВ «Газгарант».
- (53) Так, замовник М 28.05.2020 року звернувся із заявою до АТ «Волиньгаз» про надання послуги з приєднання, а 25.06.2020 року, тобто через 27 днів, повторно письмово

звернувся до Товариства з метою видачі технічних умов та подальшої зміни виконавця відповідних робіт на ТзОВ «Газгарант».

- (54) Замовник М 17.06.2020 року звернувся із заявою до АТ «Волиньгаз» про надання послуги з приєднання, а 7.07.2020 року, тобто через 20 днів, повторно письмово звернувся до Товариства з метою видачі технічних умов та подальшої зміни виконавця відповідних робіт на ТзОВ «Газгарант».
- (55) Замовник О 21.05.2020 року звернувся із заявою до АТ «Волиньгаз» про надання послуги з приєднання, а 14.07.2020 року, тобто через 53 дні, повторно письмово звернувся до Товариства з метою видачі технічних умов та подальшої зміни виконавця відповідних робіт на ТзОВ «Газгарант».
- (56) Замовник К 16.06.2020 року звернувся із заявою до АТ «Волиньгаз» про надання послуги з приєднання, а 15.07.2020 року, тобто через 30 днів, повторно письмово звернувся до Товариства з метою видачі технічних умов та подальшої зміни виконавця відповідних робіт на ТзОВ «Газгарант».
- (57) Відповідно до резолюцій керівництва, дані заяви скеровувались безпосередньо до начальника відділу капітального будівництва для подальшої відмови заявникам на підставі обрання у пункті 1 заяви на приєднання виконавцем робіт з проектування та монтажу АТ «Волиньгаз».
- (58) Відділенням здійснено аналіз інформації, наданої АТ «Волиньгаз» листом від 19.11.2020 року № 430007.1-Лв-2816-1120, стосовно кількості технічних умов на приєднання, виданих протягом 2019 року та січня-вересня 2020 року на території м. Луцьк та Луцького району та встановлено наступне.
- (59) Протягом 2019 року було видано 1112 технічних умов щодо проектування, у яких виконавцем робіт з проектування АТ «Волиньгаз» було у 988 випадках (близько 90%), ПП «Геоінжиніринг-проект» у 87, ТзОВ «Газгарант» у 19, інші суб'єкти господарювання у 18 випадках.
- (60) Протягом січня - вересня 2020 року було видано 595 технічних умов на приєднання, у яких виконавцем робіт з проектування АТ «Волиньгаз» було у 568 випадках (95%), ПП «Геоінжиніринг-проект» у 25, ТзОВ «Газгарант» лише у 2 випадках.
- (61) Зі 744 технічних умов на приєднання, виданих у 2019 році, виконавцем робіт з монтажу АТ «Волиньгаз» визначено у 517 випадках (близько 70%), ПрАТ «Пусконаладжувальне управління» у 89 (12%), ПП «Газпроектмонтаж» - у 62 (8%), ТзОВ «Газгарант» у 31 випадку (4%), інші суб'єкти господарювання у 45 випадках.
- (62) Зі 223 технічних умов на приєднання, виданих протягом січня - вересня 2020 року, виконавцем робіт з монтажу АТ «Волиньгаз» визначено у 196 випадках (близько 88%), ПП «Газпроектмонтаж» - у 21 (9%), ТзОВ «Газгарант» лише у 1 випадку, інші суб'єкти господарювання у 25 випадках.
- (63) Різниця щодо кількості виданих технічних умов на приєднання протягом аналогічних часових періодів пояснюється тим, що не всі замовники послуг з приєднання дійшли до стадії монтажних робіт.

- (64) Враховуючи вищенаведене, в результаті аналізу інформації щодо видачі технічних умов на приєднання до газових мереж, встановлено значне зниження кількості робіт з проектування і монтажу протягом січня – вересня 2020 року виконавцем, по яких було ТзОВ «Газгарант», водночас основним виконавцем по цих роботах було саме АТ «Волиньгаз».
- (65) Відділенням здійснено аналіз електронної форми бланку опитувального листа АТ «Волиньгаз», який доступний за посиланням <https://docs.google.com/viewer?url=https://vl.dsoua.com/ua/files/1248>, електронної форми бланку заяви на приєднання до газових мереж АТ «Волиньгаз», яка доступна за посиланням <https://vl.dsoua.com/ua/services/pidkljuchiti-gaz/join-gas-network/id/jak-prijednatis-do-gazovih-merezh-2606>, а також завірених копій заповнених опитувальних листів, наданих АТ «Волиньгаз» листом від 24.12.2020 № 430007.1-Лв-3287-1220 та встановлено наступне.
- (66) У опитувальному листі до заяви на приєднання передбачено заповнення замовником наступної інформації:
- характеристика об'єкта газифікації;
 - характеристика земельної ділянки;
 - перелік газового обладнання;
 - розрахункові параметри реконструкції;
 - дані про вузли обліку газу;
 - ділянки газопроводу та газове обладнання між ВОГ та точкою балансового розмежування;
 - відмітки про підписання опитувального листа.
- (67) Водночас, Відділенням здійснено аналіз завірених копій заповнених заяв, наданих АТ «Волиньгаз» листом від 24.12.2020 № 430007.1-Лв-3287-1220 та встановлено, що лише у 4 заявах з 58 наданих передбачено можливість вибору у наступному вигляді : «Оператор ГРМ / Замовник», у інших заявах, як і в електронній формі бланку заяви на приєднання до газових мереж АТ «Волиньгаз» не виявлено можливості альтернативного вибору замовником іншого виконавця робіт з проектування та/або монтажу, окрім оператора ГРМ. В іншому випадку, у заявників не виникало б необхідності через 20-53 дні після написання заяви на приєднання повторно звертатись з письмовою заявою до АТ «Волиньгаз» щодо зміни оператора ГРМ на іншого виконавця робіт з проектування та монтажу.
- (68) Як бачимо з вищенаведеного, у зразках опитувального листа та заяви на приєднання, які розміщені на офіційному сайті АТ «Волиньгаз», не передбачено можливості вибору замовником іншого виконавця робіт з проектування та монтажу окрім оператора ГРМ, що передбачено пунктом 4 глави 1 розділу V Кодексу.
- (69) До прикладу, Відділенням здійснено аналіз зразків опитувальних листів в електронній формі інших операторів ГРМ України, зокрема, ПАТ «Львівгаз» та ПрАТ «Тернопільгаз» та встановлено, що у опитувальних листах даних суб'єктів господарювання передбачено можливість вибору замовником проектної та монтажної організації, окрім оператора ГРМ.
- (70) Також слід зазначити, що у відповідь на вимогу Відділення від 16.12.2020 року № 63-02/5507 АТ «Волиньгаз» не надано копії заяв на приєднання, написаних протягом травня – серпня 2020 року та опитувальних листів до них фізичних осіб, що проживають у м. Луцьк та Луцькому районі, роботи по яких виконувались іншими виконавцями, окрім оператора ГРМ.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ, ЩО МОЖУТЬ МІСТИТИ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (71) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента та не зазнає значної конкуренції на ринку внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (72) Згідно із статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (73) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (74) Оскільки, АТ «Волиньгаз» є єдиним надавачем послуги з приєднання до газорозподільних мереж із часткою 100% у період 2019 – 2020 років та січня – березня 2021 року, господарських стосунків з ним неможливо уникнути через відсутність альтернативних джерел отримання послуги, його поведінка може завдати шкоду конкурентам (на ринку проектних та/або будівельно-монтажних робіт) та споживачам, які хочуть приєднатись до газових мереж та виявили бажання, щоб проектні та/або будівельно-монтажні роботи виконував інший суб'єкт господарювання, окрім оператора ГРМ.
- (75) За відсутності конкуренції на ринку послуг з приєднання до газорозподільних мереж споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначеної послуги.
- (76) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється.
- (77) Отже, дії АТ «Волиньгаз», які полягають в нав'язуванні власних послуг з виконання робіт по проектуванню та монтажу газових мереж, що не відповідає Кодексу газорозподільних систем, а також у відмові споживачам (після письмового звернення) щодо зміни виконавця проектних та/або будівельно-монтажних робіт, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з приєднання до газорозподільних мереж.

У зв'язку із вищенаведеним, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає акціонерному

товариству «Оператор газорозподільної системи «Волиньгаз» (43000, м. Луцьк, вул. І.Франка, 12, ідентифікаційний код 03339459) обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в частині забезпечення замовникам послуг з приєднання до газорозподільних мереж можливості альтернативного вибору в заяві на приєднання (опитувальному листі Оператора ГРМ) суб'єкта господарювання – виконавця відповідних робіт з проектування та/або монтажу окрім оператора ГРМ та можливості зміни цього виконавця на інший суб'єкт господарювання, який відповідно до законодавства має право на здійснення відповідного виду діяльності, на будь-якій стадії приєднання за письмовою заявою споживача шляхом внесення відповідних змін до договору на приєднання.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити Адміністративну колегію Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України у **30 – ти денний строк з дня їх отримання.**

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єкту господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

Ростислав ЛЕЩИШИН